

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiană, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Delunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavosdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiăna, Olteana, Oraviciăna, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de împr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Sădășana, Seldgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Viadeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tașnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 80—, pe 1/2 an K 40—

Director și redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 40 fileri.

Sumarul:

Lipsa de funcționari. — Problema valutară. — Academia agricolă din Cluj. — Ordonanță privitoare la moratoriu în legătură cu starea de războiu. — Extras din ordonanța Nr. 21 și 25. — Cronică: Profesorii facultății de drept a Universității din Cluj. Consilieri agricoli. Invitare. Școala textilă din Cîsnădie.

Lipsa de funcționari.

Lipsa de funcționari a fost greu resimțită în cursul războiului la toate întreprinderile și în special și la bănci. Ea a devenit în timpul din urmă o adevărată calamitate. Birourile băncilor noastre, chiar și a celor mai mari și în situație a asigura existența și viitorul funcționarilor lor sunt aproape goale și serviciul, din cauza aceasta, în suferință. Multe bănci sunt cu desăvârșire lipsite de funcționari și periclităte din motivul acesta chiar în existența lor. Și nu vedem de loc semne, cari ar îndreptăți speranța, că situația se va schimba spre mai bine în timp apropiat. Din contră, prevedem, că lipsa de funcționari la instituțiunile noastre financiare se va accentua încă și mai mult în viitor.

Cauzele acestei calamități sunt mai multe. Una din cele dintâu sunt pierderile, relativ destul de însemnate, ce avem de înregistrat pe urma războiului în corpul funcționarilor

noștri de bancă. O a doua cauză este deschiderea de carieri noue, pe seama funcționarilor noștri de bancă în diferitele servicii ale statului, organizate și reorganizate în urma înlăturării României mari, precum și în cadrul numărărilor întreprinderi noue de tot soiul întemeiate la noi în ultimele luni, carieri, ce deschid multora dintre funcționarii noștri de bancă perspectivele unui viitor mai bun, sub raport material și mai mulțămitor și sub raport moral și social.

Considerați până acum, în general, drept cantități negliabile sub toate raporturile, condamnați prin sistemul greșit practicat la băncile noastre la un rol secundar în viața instituțiilor noastre financiare, este explicabil exodul funcționarilor de bancă dela posturile lor, de care nimic nu i-a legat, decât forța împrejurărilor. Greșelile comise în trecut la băncile noastre își dau acum roadele. Și aceasta într'un timp când lipsa oamenilor de specialitate este mai simțită și când golul, ce-l lasă după ei poate fi mai cu greu împlinit. Căci, cum am zis mai sus, lipsa de funcționari se va accentua la băncile noastre încă și mai mult în viitor. Va fi o adevărată criză. Bănci și întreprinderi puternice, ca «Banca Agrară», «Banca Forestieră», «Industria Ardealului» și altele, ce sunt în înființare, toate reflectează la puteri de muncă, la oameni de specialitate de pela băncile no-

stre, nemai vorbind de «Banca Națională a României,» care când își va începe activitatea pe teritoriile alipite vechiului regat, de sigur tot din cercurile acestea va căuta să-și recruteze personalul conducător și administrativ necesar la sucursalele sale.

Intre astfel de împrejurări băncile, își vor împlini numai o datorie față de ele însele, dacă pe puțini funcționari, ce au mai rămas în serviciul lor, vor căuta să-i lege cât mai strâns de ele, asigurându-le existența în conformitate cu relațiile schimbate de azi și oferindu-le și sub raport moral și social rolul, ce până acum li s'a disputat de câți chemați și nechemăți. Lipsa de prevedere și îngustimea de suflet în această direcție sau chiar prevalarea mai departe a intereselor personale a unora față de interesele generale ca până acum, poate avea consecvențele cele mai grave pentru băncile noastre. Să caute a le evita, până mai este timp.

Problema valutară.

(Urmare).

9. Inmulțirea banilor din circulațiune.

Deodată cu inmulțirea banilor din circulațiune, (d. e. prin emisiune de bancnote și de bonuri de cassă) crește la aceia, cărora le ajung la mână sume mai mari de bani, îndemnul de a cumpăra mai multe mărfuri și să-și ia asupra prestațiuni de servicii. Crește așadar și cererea de mărfuri și de muncitori, se urcă prețurile și plățile.

De aici pornește apoi înviorarea întregii vieți economice și a spiritului de întreprindere, de care am amintit la alt loc, iar ca urmare a aceleia crește cererea de mărfuri, care la rândul său apoi dă ansă la urcarea prețurilor.

10. Potențarea celerității de circulațiune a banilor.

Dacă banul își schimbă proprietarul numai de cincizeci de ori anual, aceasta însemnează că numai jumătate atâtea mărfuri se desfac pe piață, ca în cazul, când banul își schimbă la an de o sută de ori proprietarul. Cu cât vor dispărea mai repede mărfurile de pe piață, cu atât mai mult va crește cererea față de ofert, deci cu atât mai mult se vor urca prețurile. Și iarăși cu cât mai repede se vor vinde mărfurile cu atât va deveni mai vieaie producțiunea de noi mărfuri.

11. Inpuținarea banilor din circulațiune.

Dacă statul ridică dările și banii adunați, ca bancnote (bilete de bancă) îi nimicește (arde), sau

dacă băncile restrâng acordarea de împrumuturi și banii îi tezauriază, sau în fine dacă ese mult aur din țară pentru cumpărare de efecte străine etc., în aceste cazuri scade stocul de bani din circulațiune. Aceia cari au acum mai puțini bani la dispoziție, natural, cumpără mai puțin, magazinele de mărfuri se umplu și oferta de mărfuri întrece cererea; prețurile scad. Uzinele, întreprinderile stagnează și mulți muncitori rămân fără lucru; plățile se reduc.

12. Reducerea celerității de circulațiune a banilor.

Dacă se clatină încrederea oamenilor de afaceri în conjuncturi «à la hausse» și mai ales dacă întreprinzătorii din anumite motive se tem de o cădere repentină a prețurilor, în aceste cazuri lumea amână cumpărăturile, celeritatea de circulațiune a banilor scade, cererea e mai mică decât oferta, prețurile se reduc.

Pentru ambele schimbări de prețuri în baza înmulțirii respective a înpuținării banilor din circulațiune, avem exemple destule din trecut:¹

1. Urcarea generală a prețurilor, urmată imediat după descoperirea Americii și care a durat aproape 200 de ani.²

2. Urcările generale de prețuri, însoțite de descoperirea a însemnate mine de aur³ în ultimele decenii (California, Australia, Africa zudică.)

3. Ne mai pomenita⁴ tendință generală «à la hausse» urmată politiceii de asigurate din Franța.

4. Urcarea generală a prețurilor, cauzată prin emisiunile irezonabile de bilete de bancă în statele din America de sud.

6. Scăderea generală cronică a prețurilor (baisse) în cursul evului mediu, după ce minele de argint spaniole se exhauseră și banii de metal din circulațiune se redusese în mod însemnat prin topire sau deteriorare.

¹ După scrierea: Teoria de cantitate a banilor, analele imperiului german 1916 de Christen pg. 85.

² Aici Christen greșește puțin. Urcarea sumei de bani din circulațiune începuse deja înainte de descoperirea Americii, când principii începuseră a-și slăbi monetele prin amestecare (împreunare cu metale mai slabe). Chestiunile în legătură cu aceasta sunt foarte plastic descrise în cronică lui Silvio Gesell: «Aur și pace?» (Editura Freiland și Freigeld, Bund, Bern, Elveția.

³ Și slăbirei economiei naționale germane, care a durat dela introducerea valutei de aur în anul 1873 până la 1890, i-a pus capăt numai aflarea de mult aur, urmată de înmulțirea banilor de aur din circulațiune. De remarcat este aici observația cunoscutului economist Sombart, «nu-mi este cunoscută în istoria economiei naționale nici o perioadă de înflorire, care să nu fi avut la bază o incurgere extraordinar de mare de aur în țară».

⁴ Și aici face Christen o mică eroare de istorie, deoarece același experiment l-a făcut în Franța scoțianul John Law 1716—20, natural, cu același rezultat.

7. Catastrofala scădere de prețuri (baisse) urmată demonetizării talerului la anul 1873.

8. Scăderea generală și dănuitoare de prețuri (baisse) ca urmare a detragerii sistematice a biletelor de bancă din circulațiune în Argentina (1898—1899)¹

Ar mai fi de citat aici broșura lui *Barnabas Josef*: Salomo und unsere Kriegsfinanzen.²

Referitor la *celeritatea de circulațiune a banilor* și influința acesteia asupra situației generale a prețurilor sunt dătătoare de ton mai ales motive de ordin psihic. Când lumea de afaceri, întreprinsătorii *cred*, că trebuie să urmeze o urcare de prețuri, în acest caz se cumpără la repezeală, pe apucate, producenții sunt asaltați cu comande și prin aceasta prețurile trebuie să se urce. Celeritatea de circulațiune a banilor crește și mai mult, deoarece fiecare comerciant își plasează încassarile, imediate în comande nouă.

Din contră dacă întreprinsătorii *cred*, că este a se aștepta o *cădere generală a prețurilor*, în cazul acesta comercianții se feresc de-a'și țineă magazinele încărcate, desfacerea mărfurilor stagnează, prețurile scad. Bani se adună în cantități mari pe la bănci, în casele private sau «la ciorap», deci circula mai încet, mai greoiu. «Idle money» (bani greoi, leneși) o numește aceasta Englezul.

8. Plătiri fără bani.

Față de explicarea în felul de mai sus a influinții banilor asupra situațiunii generale a prețurilor, se face de obicei obiecțiunea, că este cu neputință, ca banii să aibă tocmai o așa de hotărâtoare înrăurire, după ce azi mult mai multe și mai mari plăți se face fără bani (prin cecuri, giro, cambii, numtie în general «hârtii de credit», pentru că numai cei ce au credit se pot folosi de ele), decât cu bani numerar. Iar ce privește efectul cumpărării potențate de mărfuri pentru urcarea prețurilor este absolut egal, că se fac plățile în bani gata sau prin mijlocirea de hârtii de credit, acreditive etc. Și tot atât de indiferent este pentru efectul cumpărării restrânse de mărfuri asupra urcării prețurilor, dacă sunt mai puține plăți de făcut în bani gata sau de cele fără bani.

Această obiecțiune s'ar potrive de minune dacă surogatele de bani (acreditive cecuri-etc.) ar înlocui banii atunci, când de aceștia ar fi puțini în circulațiune și acelea nu s'ar folosi în cazul când numărul ar fi în abundență.

De fapt se întâmplă însă tocmai contrarul. Când prin înmulțirea banilor din circulațiune sau prin potențarea celerității lor de circulațiune se dă ansă la urcarea prețurilor, tocmai atunci crește și încrederea în «conjucturile favorabile», crește creditul și deo-

dată cu acesta se potențează și folosirea surogatelor de bani. Și orice-versă. Cu împuținarea banilor din circulațiune sau cu reducerea celerității lor din circulațiune, scad prețurile, scade încrederea întreprinzătorilor, dispăre creditul și cu aceasta deodată se reduce și încrederea în hârtiile de credit. *Bani* vrea să vadă creditorul la asemenea ocazii și nu cambii!

Folosirea banilor merge așadar paralel cu folosirea de surogate de bani. Afară de aceea să nu se uite că întreg sistemul de credit are la bază îngustul și slabul fundament al numărării, adecă a banilor gata. Căci doar toate cambiile și cecurile sună despre bani și creditorul are totdeauna dreptul să pretindă plata în numărar.

De altfel o politică valutară conștientă trebuie să fie și este totdeauna în situația de-a reguła după bunul plac relația dintre plătirile în numărar și cele cu folosirea de hârtii de credit și anume prin urcarea sau scăderea competențelor cambiale. Cu cât vor fi acestea mai urcate, cu atât se vor restrânge plătirile fără bani, adecă folosirea surogatelor de bani și orice-versă. Aceasta manevră de regulare vom vedea mai târziu ce rol însemnat poate avea (v. cap. 11).

(Va urmă).

Academia agricolă din Cluj.

La 1 Noemvrie a. c. se vor începe cursurile la Academia agricolă din Cluj, trecută cu anul școlar curent sub administrația românească și pusă su direcția dlui Dr. Mihail Șerban.

Sunt admiși la Academie absolvenții școalelor medii. Limba de propunere este cea românească; elevii de naționalitate maghiară, absolvenți ai anului I și II, se vor putea însă ajuta în cursul II și III și cu limba maghiară.

Studentii sunt interni și externi; cei interni sunt bursieri sau solvenți. Pentru cl. I. sunt 30 de burse pentru a căror obținere se va ține concurs la 25 Octomvrie a. c. Taxa pentru solvenți este K 300 lunar.

Toți studenții vor avea să aducă cu sine efecte de dormit, de îmbrăcăminte și unelte de masă; toți studenții vor plăti taxa școlară de K 100 anual; taxa de laborator de K 50 anual, taxa de bibliotecă și muzeu de K 50, taxa de K 25 pentru societatea literară-muzicală și societatea mutuală de ajutor a studenților, K 100 pentru uzarea mobilierului și K 50 cantină. Aceste taxe se vor plăti în două rate cu începutul lunei Aprilie.

Cererile de înscriere se vor înainta resortului Agriculturii, direcțiunea învățământului agricol, Cluj, piața Bocicai 19, cel mai târziu până la 25 Octomvrie 1919.

¹ Compara: Ernst Frankfurt, Geldbriefe vom Silberstrom Montevideo 1915.

² München D. Grüchlin 1917.

Ordonanță

privitoare la moratoriu în legătură cu starea de războiu.

Resortul Justiției a emis cu data de 2 Septembrie a. c. sub Nr. 1216/1919 următoarea ordonanță:

§. 1. Toate dispozițiile de moratoriu, ce nu sunt încă desființate, cu excepția celor indicate mai jos, se scot din vigoare.

§. 2. Toate datoriile, pentru cari în baza ordonanței Nr. 3108/1918 M. E. (dată pentru județul Cjuc și plasele Kézd și Kovaszna din județul Treiscaune) s'a acordat moratoriu, se vor plăti în două rate egale și anume, atât capitalul, cât și dobânzile scadente: rafa dintâi în luna Noemvrie 1919, rata a doua în luna Ianuarie 1920, în ziua corespunzătoare scadenței originale, care se va constata pe baza contractului, sau a ordonanțelor anterioare, iar întrucât nu s'a fixat ziua scadenței, în ziua din urma acestor două luni. Dobânzile se vor socoti până la ziua achitării.

Ce privește scadența celorlalte datorii neînșirate în ordonanța menționată, se vor lua de bază dispozițiile contractului, sau ale legii.

§. 3. Ordonanța de moratoriu Nr. 1380/1915 M. E. (Igazságügyi Közlöny din anul 1915 Nr. 4 pag. 187) și Nr. 3021/1915 M. E. (Igazságügyi Közlöny din anul 1915 Nr. 8 pag. 471) rămân în vigoare.

§. 3 din ordonanța Nr. 1380/1915 M. E. se modifică astfel:

Aceasta ordonanță se aplică față de:

1. persoanele, cari fac parte din efectivul puterii armate române;

2. jandarmeria, corpul agenților fișcali sau silvici, dacă se atașază potrivit §. 2. art. de lege XX 1886 miliției, precum și acei membri ai jandarmeriei și ai corpului agenților silvici, cari sunt detașați de Consiliul Dirigent pentru serviciul militar de apărare al frontierelor;

3. persoanele, cari în virtutea art. de lege XXX 1912 §. 7, sau în virtutea art. de lege LXVIII din 1912 despre prestațiuni militare, sunt detașați de Consiliul Dirigent la serviciu în interesul armatei române;

4. persoanele civile, cari sunt împărțite în calitate oficioasă pe lângă armata română în stare de mobilizație, sau se țin de conduita aeeestei armate, sau fac serviciu sanitar chiar și voluntar pe lângă armata română, mai departe față de prisionierii și ostacii făcuți prin inamic dela 1 Decembrie 1918, precum și față de persoanele, cari rezidă în locuri, unde în urma războiului judecătorii nu pot funcționa;

5. față de persoane, cari sub durata războiului mondial au ajuns și sunt și azi în captivitate de războiu;

6. față de acei cetățeni români, cari în urma războiului român din 1916 s'au refugiat în regatul român, ori în alte țări, sau au fost internați, sau deținuți prin autoritățile ungare, pentru infracțiuni poli-

tice ce se pretinde că le-ar fi săvârșit în interesul Statului român.

§. 4. Din ordonanța 12000/1915 I. M. E. (Igazságügyi Közlöny Nr. 7 din anul 1915 pag. 394) rămân în vigoare §§ 9, 10, 11, 12, și 16—22, însă numai în favorul celor menționați în § ul 3 al acestei ordonanțe.

§. 5. Dacă va sosi dela judecătorii străine comisii rogatorii pentru ordonarea execuției silită față de cei menționați în §-ul 3 al acestei ordonanțe, judecătorul, după ce va constata din oficiu, că execuția silită în virtutea principiului de reciprocitate și a convențiilor internaționale se poate ordona, va cercetă amănunțit și actul autentic adnexat la cererea de execuție, în ce privește drepturile debitorului, normate în ordonanțele de moratoriu menținute în vigoare, precum și dreptul referitor la termenul de plată, și se va îngriji, ca aceste drepturi să fie respectate.

Dacă judecătorul se va convinge, că cererea de execuție și actul adnexat nu întunește condițiile recerute, se respinge cererea, fără considerare, că judecătorii străină a constatat, că creanța, pentru care se cere execuția silită, nu cade sub moratoriu.

În cazuri dubioase judecătorii română va putea cere dela judecătorii străină deslușirile de lipsă.

§. 6. Contra deciziei, prin care s'a ordonat execuție silită pe baza unei hotărâri judecătorești din străinătate, urmăritul, adevă ce menționați în §-ul 3 al acestei ordonanțe, au dreptul a înainta, afară de recursul admis în virtutea § lui 40 din art. de lege LIV 1912, în termen de 15 zile dela înmanuarea deciziei, excepțiune, pentru că s'a ordonat execuția silită contra dispozițiilor din §-ul 5.

La caz, că s'a înaintat excepțiune, procedul de urmărire nu se va putea continua, dar actele săvârșite vor rămâne în vigoare. Judecătorul în privința ordonării execuției silită va aduce hotărâre după ascultarea părților. Referitor la excepțiune se vor aplica §§ 129, 134, 135, 140 și 141 din art. de lege I. 1911.

Dispozițiile §-ului 141 din art. de lege I. 1911 se va aplică și în cazul, când urmăritul e în tardivitate cu excepțiunea.

§. 7 Dispozițiile privitoare la procedura de faliment și la concordat din §-ul 4 al ordonanței 50900/1917 I. M. E. rămân în vigoare, dar numai în favorul celor menționați în §-ul 3 al acestei ordonanțe.

§. 8. Tot numai în interesul celor enumerați în §-ul 3 din această ordonanță vor rămâne în ființă §§ 3, 4, 6, 7, 25, 29, 32, 33, 34, 35 și 39 din ordonanța 2807/1915 M. E. (Igazságügyi Közlöny din anul 1915 Nr. 7. pag. 371).

§. 9. Publicațiunile obligatoare se vor face în «Gazeta Oficială».

§. 10. Cu executarea acestei ordonanțe se încredințează șeful de resort al justiției.

§. 11. Ordonanța de față se va pune în aplicare în ziua publicării în «Gazeta Oficială».

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 modificată,

a Comandamentului trupelor din Transilvania.

Vor fi considerați ca infractari: acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colportă, comentă în orice chip știri fie adevărate fie imagine sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare sau orice chestiuni privitoare la armata română, 2 Aceasta infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei. Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona sau tradă se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare pe timp de războiu.

CRONICĂ.

Profesorii facultății de drept a Universității din Cluj. Au fost numiți profesori la facultatea de drept a Universității din Cluj d-nii: Dr. I. Cătuneanu (drept roman); Dr. Camil Negrea, Dr. G. Plastara și Dr. George Plopu (Drept civil); Dr. V. Dimitriu și Dr. Petre Porușiu (Drept comercial); Dr. Emil Hațeganu (Procedura civilă); Dr. Iustin Pop (Drept penal); Dr. Victor Onișor (Drept administrativ și financiar); Dr. Ioan Radu (Dreptul internațional, Filozofia dreptului și Enciclopedia dreptului); Dr. Cassiu Maniu (Politica); Dr. D. B. Ionescu (Economia națională); Dr. G. Leon (Finanțe și Statistică); Dr. N. Ghiulea (Politica socială).

Consilieri agricoli au fost numiți din partea Resortului agriculturii:

Di Sever Colbazi, regiunea I, județele Brașov, Treiscaune și Ciuc, cu reședința Brașov.

Di Nicolae Iancu, regiunea II, județele Sibiiu și Făgăraș, cu reședința Sibiiu.

Di Ioan Prescurea, (cu deleg.) regiunea III, județul Târnava-mare, cu reședința Sighișoara.

Di Stefan Buzea, regiunea IV, județul Murăș-Turda, cu reședința Târgulmurăș.

Di Ioan Maior, regiunea V, județul Alba Inferioară, cu reședința Alba-Iulia.

Di Marius Elekes, regiunea VI, județul Turda-Arieș, cu reședința Turda.

Di Ioan Tilea, regiunea VII, județul Cojocna, cu reședința Cluj.

Di Eugen Podoabă, regiunea VIII, județele Solnoc-Dobâca și Bistrița-Năsăud, cu reședința Dej.

Di Lazar Maior, regiunea IX, județul Sălagiu, cu reședința Șimlău.

Di V. Papuc Secelea, regiunea X, județele Sătmar Maramurăș și Ugocea, cu reședința Sătmar.

Di Onisifor Bejiu, regiunea XI, județele Arad, Cenad și Bichiș, cu reședința Arad.

Di Paul Dumitru, (cu deleg.) regiunea XII, județul Caraș-Severin, cu reședința Lugoj.

Di Teodor Oroveanu, (cu deleg.) regiunea XIII, județul Hunedoara, cu reședința Deva.

Di profesor Dim. Comșa, regiunea XIV, pentru Munții Apuseni, cu reședința Abrud.

Di Gavril Grama, regiunea XV, județul Bihor, cu reședința Oradea-mare.

Di Maximilian Rotariu, regiunea XVI, județul Timiș, cu reședința Timișoara.

Di Paul Bogdan, regiunea XVII, județul Târnava-mică, cu reședința Diciosânmărtin.

Innvitare. «Banatul», institut de credit și economii, societate pe acții în Lugoj va ține în 25 Oct. 1919 la 10 oare dim. în localul institutului *adunare generală extraordinară*, la care invită pe toți acționarii săi.

Școala textilă din Cislădie. Inscrilele la școala textilă din Cislădie, jud. Sibiiu, s'au început la 10 crt.

Scopul acestei școale, al cărei curs e de 3 ani, este de a forma sistematic prin instrucție teoretică și practică măestrii destoinici în industria de tors, țesut și fabricat lână. Școala este instalată și aranjată cât se poate mai modern, cu atelierele următoare: a) spălătorie de lână, b) atelier de tors, c) atelier de țesut, d) apretură.

Se vor primi elevi, cari au eel puțin 14 ani și pregătirea celor 6 clase elementare ori 4 clase medii; primind totodată un stipendiu pentru susținerea lor.

Cererile pentru primire însoțite de un extras de botez un certificat școlar, atestat de paupertate și atestat medical și se vor adresa resortului Cultelor și instrucțiunii publice la Sibiiu.

„HAȚEGANA”,

institut de credit și economii, societate pe acții în Hațeg.

AVIZ.

Din cauza funcționării neregulate a poștei, termenul pentru subscrierea de acții la institutul nostru s'a prolongit până la 1 Noemvrie 1919.

Hațeg, la 1 Octomvrie 1919.

„PROGRESUL“,
institut de credit și econ., soc. pe acții în Ilia.

Invitare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «PROGRESUL, societate pe acții în Ilia, sunt invitați prin aceasta la

Adunarea generală extraordinară,

care se va ține în Ilia, la 24 Octombrie 1919 la orele 2 p. m., în localul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Alegerea membrilor în direcțiune.
2. Alegerea directorului executiv.
3. Eventuale propuneri.

Din ședința direcțiunii ținută la 7 Oct. 1919.

1-1

Direcțiunea.

„PRUNA“,
societate pe acții industrială și comercială în Ilia.

Invitare.

Domnii acționari ai societății industriale și comerciale «PRUNA» din Ilia sunt invitați prin aceasta la

Adunarea generală extraordinară,

care se va ține în Ilia, la 24 Octombrie 1919 la ora 3 p. m., în localul institutului «Progresul».

ORDINEA DE ZI:

1. Alegerea membrilor în direcțiune în locurile vacante.
2. Modificarea §-lui 25 din statute.
3. Eventuale propuneri

Ilia, 8 Octombrie 1919.

1-1

Direcțiunea.

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188.

Post Sparcassa ung. 29,349.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“

∞∞∞ societate pe acții în Sibiu ∞∞∞

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria,

în 1911, sub egida «SOLIDARITĂȚII».

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ primește tot felul de asigurări, ca asigurări asupra vieții în toate combinațiunile și asigurări contra focului și igrilor. Mai departe mijlocește asigurări: contra accidentelor și contra grindinei etc.

==== Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiunile cele mai favorabile. ====

Asigurările se pot face prin oricare bancă românească, precum și prin agenții și bărbății de încredere ai societății. ≡≡≡ ≡≡≡ Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Fonduri proprii de rezervă la finea anului 1916 preste K 400,000.—
Daune plătite până la finea anului 1916 preste „ 250,000.—

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“

Sibiu — Edificiul «Albina».

„CASSA DE PĂSTRARE ÎN MERCUREA“, societate pe acții.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului «Cassa de păstrare în Mercurea» societate pe acții, se convoacă prin această la

Adunarea generală extraordinară,

care se va ține *Mercuri în 5 Noemvrie st. n. 1919 la 10 ore a. m.* în localul institutului din Mercurea cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale extraordinare.
2. Modificarea §-lui 24 din statute.

Întrucât nu va fi de față, respective reprezentat numărul recerut de acționari la adunarea generală extraordinară din 5 Noemvrie st. n. a. c. în senzul §-lui 20 din statutele societății, adunarea generală extraordinară se va ține la *14 Noemvrie st. n. a. c.* cu aceeași ordine de zi, la timpul și locul indicat.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la aceasta adunare generală extraordinară, sunt rugați să-și depună la timp la cassa institutului, sau la vreunul din institutele financiare membru la «Solidaritatea» ori la vre-un institut din vechiul regat român, acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență.

Mercurea, din ședința direcțiunii ținută la 2 Octomvrie 1919.

Direcțiunea.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor din direcțiune

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

※ Prețul K 3.—. ※

Se poate comandă la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea
≡ comitetului de supraveghiere ≡

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

— Prețul K 3.—. —

Se poate comandă la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.

Banca Națională a României.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ

1918
18/31 August

785.533,099
163,716
112.723,464
42.463,163
8.042,556
1.350.175,420
8.766,194
11.997,418
32.645,277
3.813,181
6.726,337
1.110,957
383,030
437.869,253
31.444,004
97.409,551
2.931.266,620
12.000,000
49.318,598
7.189,190
2.287.282,802
9.609,347
307,713
197.564,306
367.994,664
2.931.266,620

315.154,980	} stoc metallic	{	aur dep. (mon. și lingouri)	{ 315.154,980
178.575,450			aur (lingouri)	{ 178.575,450
6,389			aur (monete)	{ 1.026,005
291.796,280			disp. și trate consid. ca aur	{ 7,144
Argint și diverse monede				622.041,535
Biletele Băncii Generale Române stampilate de Stat				
Efecte scontate				
{ 22.646,500	Imprumuturi pe efecte publice			29.339,100
53.036,400	Impr. pe ef. publ. în ct. curent		76.680,300	
{ 19.816,663	din cari au s'au ridicat lei:	59.386,322	17.313,978	
Imprumul Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)				
Imprumul în cnt.-c. pe bonuri de tezaur aur (1914—1918)				
Impr. în Cont-Curent pe bonuri de tezaur aur fără dobândă (1919)				
Casele de împrumut pe gaj agricultorilor și industriașilor				
Efectele capitalului social				
Efectele fondului de rezervă				
Efectele fondului amort. imobil., mobil. și mașinilor de imprim				
Imobile				
Mobilier și mașini de imprimerie				
Cheltuieli de administrațiune				
Conturi curente				
Conturi de valori				
Conturi diverse				

1919
23 August 30 August

1.111.805,114	1.116.805,114
262,211	188,535
127.498,150	137.682,404
101.362,959	109.016,716
57.418,444	46.653,078
8.042,556	8.042,556
1.591.770,596	1.591.733,897
1.339.334,911	1.375.676,533
18.319,277	18.961,743
11.997,418	11.997,418
32.645,277	32.645,277
3.813,181	3.813,181
6.770,052	6.770,052
1.148,956	1.148,956
2.489,868	2.511,525
141.149,317	136.137,696
35.686,884	36.122,466
66.220,082	56.927,623
4.657.735,253	4.692.834,770
12.000,000	12.000,000
52.491,384	52.491,384
7.712,574	7.712,574
3.324.785,295	3.336.633,026
8,184,893	8.184,893
1.928,569	2.117,810
888.949,377	919.437,305
361.683,161	354.257,778
4.657.735,253	4.692.834,770

PASIV

Capital	
Fond de rezervă	
Fondul amort. imobil., mobil. și mașinilor de imprimerie	
Bilete de bancă în circulațiune	
Profit și pierdere	
Dobânzi și beneficii diverse	
Conturi curente și recepise la vedere	
Conturi diverse	

Efecte și alte valori de restituit

2.050.274,290	18/31 August 1918	30 August 1919	3.613.157,321	3.614.606,803	
	205.347,158	Efecte și alte valori în păstrare			201.614,375
	1.600.000,000	Bon. de tez. aur în gaj pentru Impr. Stat.			3.100.000,000
	245.127,132	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	312.992,428		
		Conturi de ordine	128.384,317	121.242,577	
2.050.274,290			3.741.541,638	3.735.849,380	

Taxa: Seont 5%, Dobânda 6%.

1) Totalurile generale din această situațiune au fost reduse cu valoarea efectelor și a altor valori primite fie în garanție pentru diverse împrumuturi, fie în păstrare provizorie și cari au fost trecute separat.